

AKUSTIČNA EMISIJA IN HRUP

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS

Predmet:	AKUSTIČNA EMISIJA IN HRUP
Course title:	ACOUSTICAL EMISSION AND NOISE
Članica nosilka/UL Member:	UL FS

Študijski programi in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semestri	Izbirnost
Strojništvo, tretja stopnja, doktorski	Konstrukcijsko mehanske inženirske znanosti (smer)		Celoletni	izbirni

Univerzitetna koda predmeta/University course code: 0033427

Koda učne enote na članici/UL Member course code: 7101

Predavanja /Lectures	Seminar /Seminar	Vaje /Tutorials	Klinične vaje /Clinical tutorials	Druge oblike študija /Other forms of study	Samostojno delo /Individual student work	ECTS
90					160	10

Nosilec predmeta/Lecturer: Jurij Prezelj

Izvajalci predavanj: Jurij Prezelj

Izvajalci seminarjev:

Izvajalci vaj:

Izvajalci kliničnih vaj:

Izvajalci drugih oblik:

Izvajalci praktičnega usposabljanja:

Vrsta predmeta/Course Izbirni predmet /Elective course

type:

Jeziki/Languages:

Predavanja/Lectures:	Angleščina, Slovenščina
Vaje/Tutorial:	Angleščina, Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Veljajo splošni pogoji za doktorski študij.	General prerequisites for the third level studies.
---	--

Vsebina:

Teoretične osnove. Definicije zvoka in hrupa. Vrste zvočnih valovanj (ravno, sferično, cilindrično, kompleksno valovanje) in njihov analitični zapis. Definicije zvočnega tlaka, zvočne intenzivnosti in zvočne moči ter njihovih ravnih. Valovna enačba. Interferenca, resonanca, akustična impedanca in stojno valovanje. Fourierjeva transformacija (FFT) in spekter zvoka. Vrste zvočnih spektrov. Oktavna, terčna, in ozkopasovna spektralna analiza. Totalna raven hrupa. Viri hrupa: definicija zvočnega vira in njegove pojavnih oblik. Mehanizmi nastajanja hrupa. Aero-, hidro-, mehanski in elektromagnetni izvori hrupa. Strukturalni hrup. Hrup energetskih strojev in naprav. Posebnosti hrupa ventilacijskih, hladilnih in transportnih sistemih. Meritev in analiza hrupa, komponente merilne verige. Standardi in predpisi za merjenje zvočnega tlaka in zvočne intenzivnosti. Določanje zvočne moči vira. Izvori napak pri merjenju hrupa. Analitične in numerične metode za popis in napovedovanje virov hrupa ter širjenja hrupa: osnovna integralna enačba, singularitetna metoda, MKE/MRE, SEA, MA metoda, itd. Metode in postopki za zmanjševanje hrupa. Aktivno in pasivno zmanjševanje	Theoretical background. Definition of sound and noise. Types of sound waves (plane, spherical, cylindrical, complex wave) and their analytical description. Definition of sound pressure, sound intensity and sound power, and their levels. Wave equation. Interference, resonance, acoustics impedance and standing waves. Fourier's transformation (FFT) and spectra of sound. Types of sound spectra. Total sound pressure level. Noise sources: definition of sound sources and their forms of appearances. Noise generation mechanisms. Aero-, hydro-, mechanical and electromagnetic sound sources. Structural noise. Noise of machinery and equipment. Particularity of HVAC and pneumatic transport systems. Measurement and analysis of noise Components of test rigs. Standards and directives for measurement of sound pressure and sound intensity. Spectral analysis - octave, third octave, narrowband. Noise measurement uncertainty. Analytical and numerical methods for description and prediction of noise sources and their transmission: basic integral equation, method of singularity, FEM/REM, SEA, MA methods, etc. Methods for noise reduction. Active and
---	---

hrupa: na izvoru, na poti širjenja in na mestu sprejema. Principi aktivnega dušenja hrupa.	passive noise reduction: at the source, on transmission path and at the receiver. Principle of active noise control.
--	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

- [1] ČUDINA M.: Tehnična akustika, Fakulteta za strojništvo, Ljubljana, 2001.
- [2] ČUDINA M.: Pumps and pumping system noise and vibration prediction and control. Handbook of noise and vibration control. Edited by M.J. Crocker. John Wiley & Sons. 2007.
- [3] MÖSER M.: Technical Acoustics, Springer, Berlin, 2004.
- [4] BERANEK L. L.: Noise and Vibration Control, Institute of Noise Control Engineering, McGraw-Hill, Inc. Washington, 1999.
- [5] BELL, L.H., Bell, D.H.: Industrial noise control.- 2nd ed.- New York etc.: Marcel Dekker, 1994.- (Mechanical engineering; 88)
- [6] WALKER J.G.. Noise and vibration / edited by R.G. White, -Chichester: Ellis Horwood; New York etc.: Halsted Press, 1986.
- [7] CREMER, L., HECKL, M.: Structure - borne sound.- 2nd ed. - Berlin etc.: Springer, 1988
- [8] FAHY, F.J.: Sound intensity.- London; New York: Elsevier Applied Science, 1989
- [9] KOLLMAN, F.G.: Maschinenakustik, Grundlagen, Messtechnik, Berechnung, Beeinflussung.- Springer Verlag, 2000.
- [10] Encyclopedia of acoustics / Malcolm J. Crocker, editor – in – chief.- New York etc.: J.Wiley & Sons, 1997- 4. zv.
- [11] SCOTT S.D.: Active Noise Control Primer, Series : Modern Acoustics and Signal Processing, SPRINGER, BERLIN, 2000.
- [12] DANIEL R. The Science and Applications of Acoustics, Series: Modern Acoustics and Signal Processing, Raichel, 2000.
- [13] LIPS , W.: Strömungsakustik in Theorie und Praxis, Anleitungen zur lärmarmen Projektierung von Maschinen und Anlagen, Kontakt & Studium Bd.474, 2001.
- [14] AUREGAN Y., MAUREL A., PAGNEUX V.: Sound-Flow Interactions, SPRINGER, Berlin, 2002.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent nadgradi celostno razumevanje reševanja osnovnih akustičnih problemov v okolju in industriji z uporabo sodobnih analiznih metod in tehnik in njihovo uporabo pri osnovnih raziskavah in aplikacijah na področju

Objectives and competences:

Goals:

The principal goal is to upgrades entire knowledge in solving of noisy problems in environment and industry by using of up-to date analyzing methods and techniques. The student upgrades knowledge in basic research and

<p>akustike in njenega pomena za ljudi in živali.</p> <p>Kompetence:</p> <p>Študent razvija sposobnost za kritično ovrednotenje možnih prednosti in slabosti uporabe novih znanstvenih metod in tehnik. Razvija tudi sposobnost za kritično uporabo osvojenih znanj pri reševanju znanstvenih in razvojnih problemov.</p>	<p>application in the field of noise control and its effect on people.</p> <p>Competences:</p> <p>The student develops ability for critical use of conquered knowledge in solving scientific and developmental problems, and for critical assessment of possible advantages and disadvantages in using of new scientific methods in practice.</p>
--	--

<p>Predvideni študijski rezultati:</p> <p>Študent razvija sposobnost za kritično ovrednotenje možnih prednosti in slabosti uporabe novih znanstvenih metod in tehnik. Razvija tudi sposobnost za kritično uporabo osvojenih znanj pri reševanju znanstvenih in razvojnih problemov.</p>	<p>Intended learning outcomes:</p> <p>The student develops ability for critical use of conquered knowledge in solving scientific and developmental problems, and for critical assessment of possible advantages and disadvantages in using of new scientific methods in practice.</p>
--	--

<p>Metode poučevanja in učenja:</p> <p>Predavanja, laboratorijske vaje, seminarsko delo, e-izobraževanje, konzultacije. Seminarsko delo v čim večji meri navezujoče se na področje doktorskega raziskovanja. Študij z uporabo priporočene literature.</p>	<p>Learning and teaching methods:</p> <p>Lectures, laboratory practice & seminar work, e-education, consulting. The seminar work is related, as much as possible, to the student's doctoral research field. Study on a recommended literature basis.</p>
--	---

Načini ocenjevanja:	Delež/ Weight	Assessment:
<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): • poročilo o seminarskem delu 40% • ustni izpit 60%. Pogoj za opravljanje ustnega izpita je uspešno izdelano in pozitivno ocenjeno seminarsko delo.</p>		<p>Method (written exam, oral examination, assignments, project): • report on seminar work (40%) • oral exam (60%) The condition for admission to oral exam is successful completion of seminar work, rewarded with a passing grade.</p>

Reference nosilca/Lecturer's references:

izr.prof.dr.Jurij PREZELJ

ŠTEBLAJ, Peter, ČUDINA, Mirko, LIPAR, Primož, PREZELJ, Jurij. Adaptive muffler based on controlled flow valves. The Journal of the Acoustical Society of America, ISSN 0001-4966, Jun. 2015, vol. 137, iss. 6, str. EL503-EL509, ilustr., doi:

10.1121/1.4921682.

PREZELJ, Jurij, ČUDINA, Mirko. A sound pressure field during the quenching of a steel specimen in different water solutions. Metalurgija, ISSN 0543-5846, sij. 2011, vol. 50, no. 1, str. 37-40, ilustr. http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=91403.

PREZELJ, Jurij, ČUDINA, Mirko. Noise as a signal for on-line estimation and monitoring of welding process. Acta acustica united with Acustica, ISSN 1610-1928, 2003, letn. 89, št. 2, str. 280-286.

PREZELJ, Jurij, ČUDINA, Mirko. Inter laboratory comparison of environmental noise measurement. Acta acustica united with Acustica, ISSN 1610-1928, 2008, letn. 94, št. 5, str. 774-783.

PREZELJ, Jurij, ČUDINA, Mirko. Quantification of aerodynamically induced noise and vibration-induced noise in a suction unit. Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers. Part C, Journal of mechanical engineering science, ISSN 0954-4062, Mar. 2011, vol. 225, no. 3, str. 617-624, doi: 10.1243/09544062JMES2187.

ČUDINA, Mirko, PREZELJ, Jurij. Noise generation by vacuum cleaner suction units. Part I: Noise generating mechanisms : an overview. Applied acoustics, ISSN 0003-682X. [Print ed.], 2007, letn. 68, št. 5, str. 491-502.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.apacoust.2006.10.003>.

PREZELJ, Jurij, ČUDINA, Mirko. Razvoj in validacija postopka kontrole tlačnih posod z metodo akustične emisije. Ljubljana: Fakulteta za strojništvo, 2011. 16 f., ilustr. [COBISS.SI-ID 11736091]